

считат, че по този начин тези части на тялото страдат по-малко от студа. Някои циганки боядисват също и краищата на косите си” (Английски пътеписи 1987: 182 – Е. Браун, 1669 г.)

През 1818 г. Уйлям Макмайкъл забелязва по долното течение на р. Янтра “няколко малки села, заселени изцяло с тъмни, мургави цигани” (Английски пътеписи 1987: 552).

Това са само част от впечатленията на англичани, пътешествали из Османската империя и минали в различно време през българските земи. Описанието е доста пестеливо, но то се допълва с подробностите, дадени от австрийците Кемпелен и капитан Шад. „Циганите... от дълго време населяват тези земи... жените... косите си завиват на кок с малка превръзка, към която прибавят и стара кърпа. Видът им не е съвсем некрасив, само че са с по-тъмен от нашия цвят” (Немски и австрийски пътеписи 1986: 303 – Кемпелен, 1740 г.). „Те бяха две разпуснати моми от племето на тази нещастна чергарска нация, която във Франция обикновено наричат „египтяни” (цигани). Впрочем, те не бяха толкова отвратителни както би могъл да си помисли някой под впечатлението, което създавам за тях, каз-

вайки че бяха „египтянки”... най-хубаво облечени и с по-черна външност от всички мюсюлмански жени, които се срещаха из тези краища... По-голямата и съвсем бяла, по-хубава от другата, изглеждаше по-умерена и не обещаваеше много” (Немски и австрийски пътеписи 1979: 363-364 – кап. Шад, 1740 г.).

Сто и тридесет години по-късно чехът Йозеф Тоужимски дава своя оценка: „...млада циганска девойка с красиви ориенталски черти рови в сметта, тъпче я с ръце в чувал... Циганските девойки макар и мохамеданки, не ходят забулени с изключение на

Циганска девойка. Худ. Чудомир